

Príslovkové určenie

Príslovkové určenie

- rozvíjajúci VČ, ktorý bližšie určuje sloveso, prídavné meno a príslovku
- vyjadruje sa príslovkou (*správať sa milo*), podstatným menom (*odletieť lietadlom*), zámenom (*Peňaženku nechal tu.*), neurčitkom (*pod'me súťažiť*)
- sú ním vyjadrené rôzne okolnosti deja: miesto, čas, spôsob, príčina

Príslovkové určenie

- 1) *miesta - kde?, napr. plávať v mori*
- 2) *času - kedy? , napr. odísť skoro*
- 3) *príčiny - prečo?, napr. neprísť pre chorobu*
- 4) *spôsobu - ako? v akej miere?, napr. hovoriť po česky, piť limonádu slamkou*

POZOR!!!

predmet

+ predmetové sloveso, napr. *hl'adať tašku, verný svojim zásadám*

- pýtame sa len pádovou otázkou, napr. *čakať na poštára (koho?)*
- nemôžeme ho nahradiť príslovkou, napr. *čakať na poštára - Ø*

príslovkové určenie

+ každé sloveso, aj bezpredmetové, napr. *ísť ráno / hore / netrpezlivo*

- pýtame sa otázkami *kde? kedy? ako? prečo?*, napr. *čakať pri bráne (pri kom? - kde?)*
- môžeme ho nahradiť príslovkou, napr. *čakať pri bráne - čakať vonku*

Príslovkové určenie miesta

- vyjadruje rôzne miestne okolnosti deja
- pomenúva miesto alebo smer
- otázky: Kde? Kam? Kadiaľ? Odkiaľ? Pokiaľ?
- vyjadrené môže byť **príslovkou** (Odbočte vpravo. Kam odbočte? Vpravo.), **predložkou + podstatným menom** (Žil v meste. Kde žil? V meste.), **zámenom** (Prišli sem turisti. Kam prišli turisti? Sem.)

Príslovkové určenie miesta - pravopis

- Ak členy viacnásobného príslovkového určenia pomenávajú *rozličné miesta*, oddeľujú sa čiarkou - napr. **Koncertovať budú v Bratislave, v Modre, v Košiciach a v Poprade.**
- Ak členy viacnásobného príslovkového určenia pomenávajú *jedno miesto*, ktoré sa postupne spresňuje, čiarka sa nepíše - napr. **Koncertovať budú v Bratislave na Pasienkoch v športovej hale.**

Príslovkové určenie času

- vyjadruje rôzne časové okolnosti deja
- otázky: Kedy? Odkedy? Dokedy? Ako dlho?
- vyjadrené môže byť *príslovkou* (Vrátili sa nadržanom. Kedy sa vrátili? Nadržanom.), *podstatným menom* (Boli sme tam týždeň. Ako dlho sme tam boli? Týždeň.), *zámenom* (Odvtedy neprišiel. Odkedy neprišiel? Odvtedy.) alebo *viacerými slovami* (Na dovolenke budeme do 1. septembra. Dokedy budeme na dovolenke? Do 1. septembra.)

Príslovkové určenie spôsobu

- vyjadruje, ako dej prebieha
- otázky: Ako? Akým spôsobom?
- vyjadrené môže byť *príslovkou* (Učím sa rýchlo. Ako sa učím? Rýchlo), *predložkou* + *podstatným menom* (Odpovedal bez váhania. Ako odpovedal? Bez váhania.), *zámenom* (Sprav to takto. Ako to sprav? Takto.) alebo *prirovnaním* (Mlčal ako ryba. Ako mlčal? Ako ryba.)

Príslovkové určenie príčiny

- pomenúva, prečo dej prebieha alebo neprebieha
- otázky: Prečo? Začo? Z akého dôvodu?
- vyjadrené býva najčastejšie *predložkou (pre, za) a podstatným menom* (Dostal pokutu za rýchlosť. Začo dostal pokutu? Za rýchlosť.)

Urč druh príslovkového určenia

Plače od radosti.

Na stene je mucha.

Ešte neprišiel z obchodu.

Karol prišiel ráno.

Autobusom tam docestujete.

Nikdy ste tam neboli.

Okolo piatej budú doma.

Urč druh príslovkového určenia

V noci čakali na turistov.

Otec píli drevo na dvore.

Hora od nepamäti skrývala tajomstvá.

Poslali ma večer do kina.

Krvácal z rany na krku.

Pred odletom si pripravte doklady.

Po vojne si postavil dom.

Urč druh príslovkového určenia

Koncert sa skončil o šiestej.

Ľudí to ťahá do prírody.

Smutne na ňu pozrel.

Štart pretekov odložili pre vietor.

Bola som tam tri hodiny.

Bol potrestaný za doping.

Púpava rastie v okolí.

Báseň hovorí spamäti.

Trní kvôli láske